

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА ГРАДА НОВОГ
САДА ПО РЕВИЗИЈИ СВРСИСХОДНОСТИ ПОСЛОВАЊА „ЕФИКАСНОСТ
СИСТЕМА ЕНЕРГЕТСКОГ МЕНАџМЕНТА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ”**

**Број: 400-746/2020-06/48
Београд, 10. мај 2021. године**

1. УВОД

Државна ревизорска институција, издала је Извештај о ревизији сврсисходности пословања „Ефикасност система енергетског менаџмента у јавном сектору“, број: 400-746/2020-06/35 од 25. јануара 2021. године.

Од субјекта ревизије – Града Новог Сада, Државна ревизорска институција је захтевала достављање Одазивног извештаја.

Субјект ревизије је доставио Одазивни извештај број: П-020-3//2020-521/9 од 27. априла 2021. године., који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије – Градоначелник Града Новог Сада и у којем су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности.

У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај, и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивним извештајима, задовољавајуће.

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

2.1 Наслов несврсисходности

ЗАКЉУЧАК 2: Већина изабраних обвезника система енергетског менаџмента је именовала енергетског менаџера, али има простора за побољшање ефикасног управљања потрошњом енергије

2.1.1 Поднаслов несврсисходности

Налаз 2.1: Иако је већина изабраних обвезника СЕМ именовала ЕМ, потребно је донети планска докумената којима би се утврдила политика ефикасног коришћења енергије
Наслов: Политика ефикасног коришћења енергије

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Политика ефикасног коришћења енергије код обвезника система енергетског менаџмента (у даљем тексту: СЕМ) мора бити прегледана, одобрена и усвојена од стране највишег руководства обвезника, а истовремено са њом морају бити упознати и сви запослени.

Основни акт којима обвезник СЕМ утврђује политику ефикасног коришћења енергије је Програм и план енергетске ефикасности, које доноси јединица локалне самоуправе;

Програм енергетске ефикасности, обвезници система енергетског менаџмента доносе у складу са Стратегијом развоја енергетике Републике Србије, Акционим планом за енергетску ефикасност и Законом о ефикасном коришћењу енергије. Представља плански документ који се доноси на период од три године. Документ, поред планираног циља уштеда енергије, садржи преглед и процене годишњих енергетских потреба, укључујући процену енергетских својстава објеката предлог мера и активности које ће посредством ефикаснијег коришћења енергије обезбедити планиране уштеде, носиоце, рокове и процену очекиваних резултата сваке од мера којима се предвиђа остваривање планираног циља, као и средства потребна за њихово спровођење.

Програм се детаљније разрађује у плану енергетске ефикасности, као планском документу који се доноси на период од једне године. У плану се прецизније и детаљније описује свака мера и активност из програма, наводе носиоци и рокови за спровођење планираних активности, очекивани резултати за сваку од мера, односно активности, као и финансијски инструменти предвиђени за спровођење планираних мера.

Град Нови Сад, у периоду 2017-2019. године, није донео Програм и план енергетске ефикасности сагласно Закону о ефикасном коришћењу енергије.

На основу наведеног дата је препорука Граду Новом Саду да предузме следеће активности:

Препорука број 1:

Донесе програм и план енергетске ефикасности у складу са Законом о ефикасном коришћењу енергије (приоритет 3).

2.1.1.2 Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају, број: П-020-3//2020-521/9 од 27. априла 2021. године, Град Нови Сад је навео да су Програмом рада и финансијским планом Агенције за енергетику Града Новог Сада за 2021. годину, који је усвојила Скупштина Града Новог Сада на седмој седници одржаној 18. децембра 2020. године, опредељена средства за израду Програма и плана енергетске ефикасности за Град Нови Сад у износу од 5.000.000 динара.

Наведено је да ће Агенција за енергетику Града Новог Сада (у даљем тексту: АЕНС) у другом кварталу спровести Јавну набавку услуге израде Програма и плана енергетске ефикасности за Град Нови Сад како је и предвиђено Одлуком о доношењу Плана јавних набавки Агенције за енергетику Града Новог Сада за 2021. годину број: XXVI-02-2/21-30 од 9. априла 2021. године.

У Одазивном извештају и Акционом плану број: П-020-3//2020-521/9 од 27. априла 2021. године Град Нови Сад је навео да је рок за израду Програма и плана енергетске ефикасности за Град Нови Сад 31.12.2021. године.

Докази о наведеној мери исправљања су:

- Акциони план број: П-020-3//2020-521/9 од 27. априла 2021. године, са наведеним мерама и активностима исправљања,
- Одлука о доношењу Плана јавних набавки Агенције за енергетику Града Новог Сада за 2021. годину број: XXVI -02-2/21-30 од 9. априла 2021. године и
- Извод из Плана јавних набавки Агенције за енергетику Града Новог Сада за 2021 у коме се наводи да је предмет јавне набавке: Израда Програма енергетске ефикасности Града Новог Сада за период 2022-2024 године и Плана енергетске ефикасности Града Новог Сада за 2022. годину.

2.2.1.3 Оцена мера исправљања

Меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.2 Наслов несврсисходности

ЗАКЉУЧАК 2: Већина изабраних обвезника система енергетског менаџмента је именovala енергетског менаџера, али има простора за побољшање ефикасног управљања потрошњом енергије

2.2.1 Поднаслов несврсисходности

Налаз 2.1: Иако је већина изабраних обвезника СЕМ именовала енергетског менаџера, потребно је донети планска докумената којима би се утврдила политика ефикасног коришћења енергије

Наслов: Именовање енергетског менаџера

2.2.1.1 Опис несврсисходности

Код изабраних обвезника система енергетског менаџмента за енергетске менаџере именовани су запослени који поред послова редовног радног места, обављају и послове енергетског менаџера. Обавеза бављења енергетским менаџментом придодата је постојећем обиму посла. Према наводима енергетског менаџера, то отежава континуирано и организовано праћење и анализу потрошње енергије.

Улога и значај енергетског менаџера нису препознати у пуној мери од стране доносилаца одлука код обвезника система. Руководство обвезника СЕМ није интерним актима, јасно дефинисало структуру која ће бити задужена и одговорна за реализацију циљева енергетског менаџмента, услове за рад (ресурси и финансирање), одговорности и начин координације између појединих делова структуре. Структуру СЕМ код обвезника који управља енергијом за велики број објеката у јавној својини (школе, обданишта, ЈКП, домови здравља, обданишта, административне зграде, спортски објекти и други) треба да чини руководство обвезника, енергетски тим и енергетски менаџер. За мање обвезнике система, структуру, поред енергетског менаџера, чини и руководство.

На основу наведеног дата је препорука Граду Новом Саду да предузме следеће активности:

Препорука број 2:

Интерним актима уреди структуру која ће бити задужена и одговорна за реализацију циљева енергетског менаџмента, одговорности, координацију између појединих делова структуре и процедуре за управљање потрошњом енергије (приоритет 2).

2.1.1.2 Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају, број: П-020-3//2020-521/9 од 27. априла 2021. године, Град Нови Сад је навео да је Агенција за енергетику Града Новог Сада сачинила радну верзију акта којим се уређује структура која ће бити задужена и одговорна за реализацију циљева енергетског менаџмента, одговорности и координацију између појединих делова структуре и процедуре за управљање потрошњом енергије.

Након усклађивања са новом законском регулативом из области енергетике, као и усаглашавања са надлежном градском управом око садржине наведеног акта исти ће бити стављен у процедуру усвајања од стране овлашћених органа Града Новог Сада.

У Одазивном извештају и Акционом плану број: П-020-3//2020-521/9 од 27. априла 2021. године Град Нови Сад је навео да је рок за израду интерног акта 31.12.2021. године.

Докази о наведеној мери исправљања су:

- Акциони план број: П-020-3//2020-521/9 од 27. априла 2021. године, са наведеним мерама и активностима исправљања и
- Радна верзија акта којим се уређује структура која ће бити задужена и одговорна за реализацију циљева енергетског менаџмента, одговорности и координацију између појединих делова структуре и процедуре за управљање потрошњом енергије (Одлука о успостављању система енергетског менаџмента у Граду Новом Саду).

2.2.1.3 Оцена мера исправљања

Меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.3 Наслов несврсисходности

ЗАКЉУЧАК 2: Већина изабраних обвезника система енергетског менаџмента је именовала енергетског менаџера, али има простора за побољшање ефикасног управљања потрошњом енергије

2.3.1 Поднаслов несврсисходности

Налаз 2.2: Обвезници СЕМ нису у потпуности успоставили управљање потрошњом енергије на начин континуираног планирања, праћења, анализе, извештавања и надзора
Наслов: Праћење потрошње енергије

2.3.1.1 Опис несврсисходности

Прикупљање и праћење података о потрошњи и трошковима енергије у јавним установима и објектима које финансира Град Нови Сад се врши помоћу информационог система енергетског менаџмента - ИСЕМ. У бази је успостављена евиденција за око 316 јавних објеката за које је надлежан Град Нови Сад. У ИСЕМ нису унети подаци о потрошњи енергије за јавно осветљење, зато што у систем нису уведени стубови за електричну енергију. Потрошњу енергије за јавно осветљење прати:

- Градска управа за грађевинско земљиште и инвестиције као Надзорни орган, где се рачун за утрошену електричну енергију прегледа и оверава, према стварно извршеном обиму испоруке у претходном месецу и
- Градска управа за комуналне делатности, где се евидентирају расходи за јавно осветљење и врше плаћања ових расхода.

АЕНС је навела да је за обједињавање података о потрошњи енергије у јавним објектима и за јавну расвету у једној бази потребно успоставити бољу координацију између АЕНС и Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције. Наводе да је објективан проблем недостатак довољног броја запослених у АЕНС који би уносили

податке у базе о потрошњи енергије за јавно осветљење, а с обзиром да број мерних места износи 727. Прво треба да се у евиденцију уведе 727 стубова за електричну енергију.

На основу наведеног дата је препорука Граду Новом Саду да предузме следеће активности:

Препорука број 3:

У ИСЕМ унесе податке о потрошњи енергије за јавно осветљење и прати потрошњу енергије (приоритет 3).

2.3.1.2 Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају, број: П-020-3//2020-521/9 од 27. априла 2021. године, Град Нови Сад је навео да је Агенција за енергетику Града Новог Сада у ИСЕМ бази креирала свих 836 места за мерење потрошње електричне енергије за јавну расвету, семафоре и пумпе за воду и унела рачуне за утрошену електричну енергију на овим мерним местима за 2018, 2019. и 2020. годину.

Докази о наведеној мери исправљања су:

- Акциони план број: П-020-3//2020-521/9 од 27. априла 2021. године, са наведеним мерама и активностима исправљања и
- Годишњи извештај о остваривању циљева уштеде енергије за Град Нови Сад за 2020. годину и
- Извештај о потрошњи енергије за објекте јавног осветљења за 2019. и 2020. годину.

2.3.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо Одазивни извештај број: П-020-3//2020-521/9 од 27. априла 2021. године, који је на основу захтева из Извештаја о ревизији сврсисходности пословања „Ефикасност система енергетског менаџмента у јавном сектору“ израдио Град Нови Сад. Оценили смо да је Одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице – Градоначелник града Новог Сада, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације. Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су мере исправљања, описане у одазивном извештају који је поднео Град Нови Сад, задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

Др Душко Пејовић

Генерални државни ревизор
Државна ревизорска институција
Републике Србије
Макензијева 41
11000 Београд, Србија

10. мај 2021. године